

Búfelagsskapir til eldri

BERGUN KASS
BÝRÁÐSLIMUR FYRI FRAMSÓKN

Einki stendur í stað, og tað gera okkara eldru heldur ikki. Tí mugu vit seta miðvíst inn, so okkara eldri kunnu leiga ella eiga bústað, sum sampakkar við tørvin nú og í framtíðini.

Pensjónistar eru ikki tað, teir hava verið. Verandi og komandi pensjónistar eru sum heild sera væl fyri. Teir renna, ganga fjøll, ferðast, ja, sum heild hava teir dirvi og gleða seg til framtíðina við øllum tí, hon hevur at bjóða.

Tí er eisini neyðugt við einum

smidligari bústaðarmarknaði, sum sampakkar við tørvin hjá teimum eldri. Ein tørv, har tað ikki er neyðugt hjá teimum eldru at halda stór hús, men har tað er lættari at flyta inn í privatan leigubústað.

Frá longest í egnum heimi til flyt í góðari tíð!

Hugsanin um 'longst í egnum heimi' má broytast til 'flyt í tíð'. Í hesum liggur ein áheitan til fólk ímillum 55 og 65 ár um at hugsa um og leggja ætlanir fyri, hvussu tey vilja húsast á eldri árum.

Bústaðarpolitikkurin hjá okkum í Havnini leggur nú eisini upp til hesa tilgongd.

Hvat er so ein búfelagsskapur

fyri eldri? Í stuttum er talan um búeindir, har fólk hava sína egnu privatu íbúð, samstundis sum tað eru felagsøki, felagshøli, felags tiltøk og ymiskt annað - felagsskapi og lívsdygd hjá tí einstaka at gagni.

Fólk gera sjálvi av, hvussu virkin tey eru í felagsskapinum og í hvønn mun, tey eru privat.

Eindirnar eru ymiskt til stóddar, eigaraviðurskiftini kunnu eisini verða ymisk og somuleiðis fólkini, sum búleikast har.

Fólk eru nøgd

Fólk í øðrum londum eru serstakliga nøgd og fegin um lívið í búfelagsskapi. Tey fegnast um privatlívið og felagsslívið. Tey

hava nærsambond og verða ríkað innihaldsliga við ymsum virksemi.

"Tú fært heilt einfalt 10 ár fleiri at liva' havi eg hoyrt onkran pensjónist siga. Tað er átrokandi við loysnum, sum vísa nýggjar leiðir. Tí eiga búfelagsskapir eisini at verða eitt stig á bústaðarleiðini hjá okkum.

Kommunan kann útvega lendi og íblástur og vil heita á privata byggivirksemið og fólk og bólkar yvirhøvur um at gera búfelagsskapir til veruleika.

Samhaldsfasti og skatting

JOHAN DAHL

Verða pensjónistar okkara snýttir, tá ið teir fáa útgjald úr Samhaldsfasta?

Nú nógv hevur verið tosað um nýggja pensjónsskipan, lækkandi grundarupphædd, Samhaldsfasta og at tryggja pensjónistum góð og eisini fíggjarliga trygg ellisár, undrar tað meg, at tað almenna skattar útgjaldið úr samhaldsfasta.

Í lógini um útgjald úr Samhaldsfasta - Arbeidsmarknaðareftirlønargrunnurin AMEG, stendur:

"§ 22) 7) 8) 9) 11) 16) 18) Fægrunsins verður fingið til vega við, at allir persónar árliga rinda grunninum ein prosentpart av teirri inntøkuni, sum myndar grundarlagið und-

ir skattaútrokningini, og allir arbeidsgevarar árliga rinda grunninum ein prosentpart av útgoldnum A-inntøkum. Fyri persónar og arbeidsgevarar er ásetti prosentparturin

1) 2,50% í 2018 og

2) 3,00% í 2019 og fylgjandi ár.

2.stk. 2) 4) 7) 8) 9) 11) 15) 16)

18) Persónur, sum hevur nátt pensjónsaldur sbt. lögtingslóg um almannapensjónir rindar einki í grunnin. Arbeidsgevari, sum hevur nátt pensjónsaldur sbt. lögtingslóg um almannapensjónir og hevur fólk í vinnu, rindar tó av útgoldnum A-inntøkum. Arbeidsgevari rindar ikki gjald fyri lön hjá útlendingum undir FAS-skipanini."

Tá ið eg og tú fáa lön, rinda vit inn í Samhaldsfasta, hetta eru krónur, sum vit longu hava rindað skatt av. Tá ið vit so eru komin til tann aldur, at vit hava rætt til at fáa útgjald úr grunninum verða vit aftur at rinda skatt av somu krónu. Tv.s., at landið áleggur okkum at rinda skatt tvær ferðir av somu krónu.

Tað er annars ein meginregla í skattaskipan okkara, sum sigur, at vit bara rinda skatt einaferð av somu krónu. Hví okkara pensjónistar skulu revsast við dupultum skatti er ógvuliga torført at skilja.

Sama skipanin við dupultum skatti av somu krónu er eisini galdandi við ALS-inngjaldinum og gjaldinum í Barsilsgrunnin. Tað átti helst at verið broytt eisini, men hinvegin, so eru ALS og Barsilsgrunnur ikki á sama hátt ein fundamentalur partur av

undirstøðukervinum undir okkara samfelagi, men eru meiri at rokna sum tryggingarskipanir. Tað sama kann ikki sigast um Samhaldsfasta, sum jú meiri ella minni kemur í staðin fyri eina skipan, sum í áratíggjur hevur verið partur av fíggjarlógini og harvið hevur verið skattafíggjað. Tá rindaðu vit ikki skatt tvær ferðir av somu krónu, hví skulu vit gera tað nú?

Eg kundi hugsað mær at spurt rættað viðkomandi, sum má verða stjórin á TAKS ella landsstýrismaðurin í fíggjarmálum, um hetta er góð praksis, og um hetta er í tráð við lógina um uppkrevjan av skatti?

Vónandi fáa vit eitt alment svar uppá hendan spurningin, sum er so viðkomandi fyri allar okkara pensjónistar.

DREYMASTARVIÐ
FINNUR TÚ Á .fo